

Danyýel Kitaby — Togsan Ikiinji

*Pygamberçiligiň Üsti Açylýar: Danyýeliň Soňky Alty Aýatynyň Üç Gatly
Ulanylşy we Üçünji Perişdäniň Öňe Barýan Nury*

Jeff Pippenger
2024-02-25

Millerit hereketinde bilimleriň artmagy möhürinden açyldy we ol ilkinji nobatda, emma diňe şolar bilen çäklenmän, Amerikanyň Birleşen Şatlarynda imanyny yglan edýän protestantlary synagdan geçirdi. Papa häkimiýetiniň garaňkylygyndan çykyp gelýän ýygnak bolan Sardis, asmandaky mukaddes ýer asmanda açylanda aýan ediljek hoş habara has doly düşünje tarap ugrukdyrylýardy. Üçünji perişdäniň hereketinde bilimleriň artmagy 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda möhürinden açyldy we ol bütün dünýäde Laodikýaly Adventizmi synagdan geçirdi. Şol sebäpli, Daniel on birinji bapynyň soňky alty aýatynda beýan edilen, bilimleriň artmagynyň çeşmesi bolan hakykat Laodikýaly Adventizm tarapyndan garşylyk bilen garşylandy.

Hakyky binýadyň üstünde gurýan az sanly wepaly gurluşykçylar (1 Korintoslylar 3:10, 11) ýalan taglymatyň harabalygy işi böwetlänligi sebäpli aljyradyldylar we bökdeldiler. Nehemýanyň günlerinde Iýerusalimiň diwarynyň üstünde gurýanlar ýaly, olaryň käbiri şeýle diýmäge taýýardy: «Ýük göterijileriň güýji gowşady, harabalyk bolsa köp; şonuň üçin biz gurmaga ukyply däl». Nehemýa 4:10. Şeýtanyň olaryň öňe gidişini bökdemek üçin oýlap tapyp bilýän yzarlamaalaryň, hilegärligiň, adalatsyzlygyň we başga her dürli päsgelçiligiň garşysynda yzygiderli göreşden ýadan, wepaly gurluşykçy bolanlaryň käbiri ruhdan düşdüler; hem-de parahatçylygyň we öz emläkleriniň hem janlarynyň howpsuzlygynyň hatyrasyna hakyky binýatdan ýüz öwürdiler. Beýlekiler bolsa, duşmanlarynyň garşylygyna garamazdan, gorkusyzlyk bilen şeýle yglan etdiler: «Olardan gorkmaňyz; beýik hem gorkunç Rebbi ýatlaň» (14-nji aýat); we olar işi dowam etdirdiler, her biri gylyjyny biline guşanyp. Efesliler 6:17.

Hakykata bolan ýigrenjiň we garşylygyň şol bir ruhy her döwürde Hudaýyň duşmanlaryny ruhlandyrdy, we Onuň hyzmatkärlerinden hem şol bir hüşgärlik hem-de wepadarlyk talap edildi. Mesihni ilkinji şägirtlere aýdan sözleri, zamanyň ahyryna çenli Onuň yzyna eýerijilerine degişlidir: “Size aýdýan zadymy hemmelere aýdýaryn: Hüşgär boluň.” Mark 13:37. Uly Daşlaşyk, 56.

Danyýlyň soňky alty aýatynyň habarynyň beýany Laodikiýa Adventizminiň öz-özünü maliýeleşdirýän gulluklarynyň gurşawynda başlandy, soňra bolsa wagtyň geçmegi bilen Laodikiýa Adventizminiň meşhur ylahyýatçylary (okumyşlary) bilen ýüzbe-ýüz boldy. Habary abraýdan düşürmek maksady bilen ulanylan serişdeler üýtgeşsiz ýagdaýda göz astyna alnyp, hüjüme sezewar edilen aýatlaryň has uly nuruna we aýdyňlygyna getirdi. Ol hüjümler ahyrsoňy ön tanalmadyk pygamberlik düşüňjelerine getirdi, emma şol wagt olar berkidildi we üçünji perişdäniň öňe barýan nurunyň bir bölegi diýlip tapyldy.

Millerçiler diňe Mukaddes Kitap pygamberliginiň dört patyşalygyny ykrar etdiler, emma 1844-nji ýyldan gysga wagt soň, Amerikanyň Birleşen Şatlarynyň Ylhamyň on üçünji babyndaky ýerden

çykan wagşy haýwandygyna düşünilde, we şol düşünje papalygyň diňe Rim patyşalygynyň bir bölegi bolman, eýsem hakykatda Mukaddes Kitap pygamberliginiň başinji patyşalygydygyny aýdyňlaşdyrdy.

Uly gyzyl aždahanyň, gaplaňa meňzeş bir haýwanyň we guzyky ýalydan şahly başga bir haýwanyň nyşanlary astynda, aýratyn-da Hudaýyň kanunyny depelemekde we Onuň halkyny yzarlamakda işjeň boljak ýer ýüzüniň hökümetleri Ýahýa görkezildi. Bu uruş zamananyň ahyryna çenli dowam edýär. Mukaddes bir aýal we onuň çagalary arkaly nyşanlanan Hudaý halky örän azlykda görkezildi. Ahyrky günlerde diňe bir galyndy bardy. Olar barada Ýahýa şeýle diýýär: “Hudaýyň buýrukларыny ýerine ýetirýän we Isa Mesihniň şaýatlygyna eýe bolanlar.”

“Butparazlygyň üsti bilen, soňra bolsa Papalyk arkaly, Şeýtan ýüzlerçe ýyllap Hudaýyň wepaly şaýatларыny ýer ýüzünden ýok etmek synanyşygynda öz güýjüni işjeňleşdirdi. Butparazlar bilen papistler şol bir aždaha ruhy tarapyndan herekete getirilýärdiler. Olar diňe şunda tapawutlanýardylar: Papalyk Hudaýa hyzmat edýändigini barada daşky bir görüniş döredip, has howply we zalym duşman boldy. Rimçilik arkaly Şeýtan dünýäni ýesir aldy. Hudaýyň diýilýän ybadathanasy bu aldawa goşulanlaryň hataryna sürülip äkidildi, we mün ýyldan gowrak wagtyň dowamynda Hudaýyň halky aždahanyň gazabynyň astynda ejir çekdi. Papalyk bolsa öz güýjünden mahrum edilip, yzarlamany dowam etdirmekden saklanmaga mejbur edilende, Ýahýa aždahanyň sesini gaýtalap, şol bir zalym we Hudaýa dil ýetiriji işi dowam etdirmek üçin ýüze çykýan täze bir güýji gördi. Bu güýç, ýagny ybadathana we Hudaýyň Kanunyna garşy söweşjek in soňky güýç, guzy meňzeş şahly bir haýwan arkaly nyşanlandyryldy.”

“Emma pygamberlik galamynyň berk çyzgysy bu parahat sahnada bir üýtgeşmäniň ýüze çykýandygyny görkezýär. Guzujaga meňzeş şahly janawar aždahanyň sesi bilen gepleýär we ‘öňündäki ilkinji janawaryň ähli ygtyýaryny ýerine ýetirýär.’ Pygamberlik onuň ýer ýüzünde ýaşayanlara janawar üçin bir şekil ýasamagy diýjekdigini yglan edýär, hem-de ‘uludyr kiçi, baýdyr garyp, azatdyr gul — hemmesini sag ellerinde ýa-da maňlaýlarynda bir alamat almaga mejbur edýär; şeýlelikde, alamaty, ýa-da janawaryň adyny, ýa-da onuň adynyň sanyny bolmadyk hiç kim satyn alyp-da, satyp-da bilmez.’ Şeýlelik bilen Protestantlyk Papalygyň yzyna düşýär.” Signs of the Times, November 1, 1899.

Danyýl on birinji babyň soňky alty aýaty açylyp görkezilende, şol alty aýatda suratlandyrylan tutuş yzygiderliligiň, Uayt uýanyň ýaňy-ýakynda “butparazlyk”, “Papalyk” we “Protestantizm” diýip kesgitlän üç güýjüniň özara gatnaşyklaryna degişli bolandygy ykrar edildi. Duşman, kyrk birinji aýatdaky “şöhratly ýurt” nyşanynyň ýa Protestantizmiň, ýa-da Ýedinji Gün Adventistler ybadathanasynyň nyşanydygyny öňe sürdi, emma “şöhratly ýurt” Amerikanyň Birleşen Ştatlarydyr, we kyrk birinji aýatda demirgazygyň patyşasy (papalyk) ýakyn wagtda geljek ýekşenbe kanuny wagtynda Amerikanyň Birleşen Ştatларыny boýun egdirýär. “Şöhratly ýurt” nyşanyny Amerikanyň Birleşen Ştatларыndan başga zat hökmünde kesgitleýän şeýtanlyk ýalňyşlyk, Danyýl on birinji babyň soňky alty aýatynda görkezilen döwürde, 1989-njy ýylda Sowet Soýuzynyň dargamagyndan soňky indiki pygamberlik wakasynyň ýakyn wagtda geljek ýekşenbe kanunydygyny erkekleriň we aýallaryň tanamagynyň öňüni almak üçin niýetlenendir.

Ýedinji Gün adventistleri üçin bu, kyrk birinji aýatyň Hudaýyň ybadathanasy üçin synag möhletiniň tamamlanmagyny görkezýändigini aňladýar; Laodikýa ýagdaýyndaky Adventizmiň iň eşitmek islemeýän zady bolsa, olaryň synag möhletiniň gutarmak üzre bolmagydyr! Reb jedeli şeýle bir derejä alyp bardy welin, b.e. öň 31-nji ýylda Aktium söweşinde butparaz Rim dünýäniň üstünden häkimiýet alanda, ilki bilen Daniel kitabynyň sekizinji babynda beýan edilişi ýaly üç geografiýa güýjüni boýun egdirmeli bolandygy ykrar edildi.

Olaryň birinden günorta, gündogara we ajaýyp ýurda tarap örän ulalan kiçijik bir şah çykdy. Daniel 8:9.

Bibliýa pygamberliginiň dördünji patyşalygy hökmünde bütün ýer ýüzüniň tagtyna çykyp, butparaz Rim öz gözegçiligine alan üç geografik sebitiň “günorta”, “gündogar” we “gözel ýurt” diýlip görkezilýändigini berk bellenen hakykatdy. Bu hakykat bilen baglanyşyklylykda, Daniýel kitabynyň ýedinji babynda görkezilişi ýaly, Bibliýa pygamberliginiň başinji patyşalygy hökmünde bütün ýer ýüzüniň tagtyna çykyp barýarka, papalyk Rim hem üç geografik güýji ýeňip geçmeli boldy.

Men şol şahalary synlap durdum, ine, olaryň arasyndan başga bir kiçijik şah çykdy; onuň öňünden ilkinji şahalaryň üçüsi köki bilen sogrulyp aýryldy. Ine, bu şahada ynsan gözlerine meňzeş gözler we uly sözleri aýdýan bir agyz bardy. Daniel 7:8.

Kyrk birinji aýatyň “şanly ýeri” baradaky jedelde Reb pygamberlikde Rimiň üç görnüşli ýüze çykyşynyň bardygyny görkezdi. Olaryň ilkinjisi butparaz Rim bolup, ondan soň papalyk Rimi geldi, soňra bolsa soňky günleriň Rimi bardy; biz oňa “häzirki zaman Rimi” diýip at berdik. Pygamberligiň iki sagdyn we berkidilen hakykatyna daýanyp — birinjisi, Hudaý hiç wagt üýtgemeyär; beýlekisi bolsa, hakykatyň iki şaýadyň güwäligi bilen berkidilýändigidir — biz hiç hili ikeriňlenmezden Daniel kitabynyň on birinji babyndaky soňky alty aýatda demirgazygyň patyşasy üçin agzalan üç päsgelçiligiň häzirki zaman geografiýa güýçleriniň üçüsini aňlatmalydygy diýen netijä geldik.

Isa Mesih dünýn hem, şu gün hem-de ebedilikde şol bir zatdyr. Ýewreýlere 13:8.

Siziň kanunyňyzda hem şeýle diýip ýazylgandyr: iki adamyň şaýatlygy hakykatdyr. Ýahýa 8:17.

Bu düşünje, biziň eýýäm gelen netijämizi tassyklady, çünki biz “ajaýyp ýurdy” geografik bir güýç (Amerikanyň Birleşen Şatlary) hökmünde kesgitleýärdik we onuň ruhy bir güýç bolan ýygnagy aňladýandygy baradaky akylsyz pikiri ret edýärdik. Biz bu garaýşy, hemişe tassyklanyp gelnen, ýagny Hudaýyň Sözünde tötänlikleriň ýokdugy baradaky ynanja esaslanyp kabul etdik. Köp şaýatlyklar esasynda ahyrky günlerde Hudaýyň ýygnagynyň bir dagdygy aýdyňdyr.

Soňky günlerde şeýle bolar: Rebbiň öýüniň dagy daglaryň depesinde berkidiler we depelerden beýgeldiler; ähli milletler oňa tarap akarlar. Köp halklar gidip şeýle diýerler: Geliň, biz Rebbiň dagyna, Ýakubyň Hudasyň öýüne çykalyň; Ol bize Öz ýollaryny öwreder, biz hem Onuň ýodalarynda ýöräris. Çünki kanun Siondan çykar, Rebbiň sözi bolsa Iýerusolimden. Işaya 2:2, 3.

“Şöhratly ýeriň” bir ybadathana bolandygyny, hatda köplenç onuň Ýedinji Gün Adventistleri ybadathanasydygyny öňe sürenler muny şeýle esaslandyrdylar: sebäbi Daniel bu ýurdy “şöhratly” diýip atlandyrýar, olaryň ýüzleý pikir ýöretmesi bolsa şeýle netije çykardy: kyrk başınjy aýatda agzalýan “şöhratly mukaddes dag” şübhesiz Hudaýyň ahyrky günlerdäki ybadathanasydyr, şonuň üçin “şöhratly ýer” hem ybadathana bolmalydyr. Ahyrsoňy, olaryň ikisinde-de “şöhratly” diýen sypat bar.

Taňrynyň Sözünde hiç hili ýalňyşlyk ýokdur, we Daniel “şöhratly” sözi bilen baglanyşykda “ýer” diýen sözi ulananda, hem-de dört aýatdan soň “şöhratly” sözi bilen baglanyşykda “mukaddes dag” diýen sözi ulananda, Daniel ýer bilen dagyň arasynda niýetli bir tapawudy görkezýärdi. Göni manydaky şöhratly ýer Ýahudadyr, we Taňrynyň ybadathanasy Iýerusalim şäherinde bina edildi. Iýerusalime, ýa-da ybadathana, Taňrynyň ýygnagy hökmünde düşünmek bolýar, emma Iýerusalimiň ýerleşýän çägi Ýahuda ýurdudyr. Üçünji perişdäniň öňe gidýän ýagtylygynda bilim artdygyça köp hakykatlar berkidildi, emma biz bu ýerde diňe pygamberligiň fonuny beýan edip, Rimiň üç görnüşli ýüze çykyşyny görkezýäris.

Biziň häzirki Rimiň pygamberlik aýratynlyklaryny tassyklaýan iki şaýat hökmünde butparaz hem-de papalyk Rimiň hyzmat edendigine düşündigimizde, meniň “pygamberligiň üç esse ulanylyşy” diýip atlandyran düşündiriş ýörelgesine-de düşünpdik. Käbir başgalar-da belli bir pygamberlikleriň üç gezek gaýtalanmagy baradaky şuna meňzeş pikirleri ulanypdylar, emma biziň ykrar eden kesgitlemämiz häzirem ulanýan kesgitlemämizdir. Future for America tarapyndan örän ýygy ulanylýan pygamberligiň üç esse ulanylyşy baradaky pygamberlik düzgünine Daniel on birinji babyň soňky alty aýaty baradaky delillendirme döwründe düşünilendigine düşünmek möhümdir; ýöne edil şonuň ýaly derejede möhüm bolan başga bir hakykat hem bardyr: şol delillendirme pygamberligiň üç esse ulanylyşynyň Rim bilen baglanyşyklydygy baradaky ilkinji ykrary getirdi. Milleritleriň taryhynda jedelleriň biri Antiokh Epifanyň Danieliň halkynyň “talançylarydygy” ýa-da Milleritleriň düşüňşi ýaly, “talançylaryň” Rimdigi baradaky jedeldi. Munuň möhümdiginiň sebäbi şudur: Danieliň halkynyň “talançylary” hökmünde Rim Daniel on birinji bab, on dördünji aýatda “görnüşli berkarar etjekler” bolanlardyr.

Şol wagtlarda günorta patyşasyna garşy köpler galarlar; seniň halkyňyň zorlukçylary-da görnüşli berkarar etmek üçin özlerini ýokary galdyralar; emma olar ýykylarlar. Daniel 11:14.

Pygamberçiligiň üç esse ulanylyşyna ilkinji gezek düşünmegimiz Mukaddes Kitabyň pygamberçiliginde Rimiň üç görnüşli ýüze çykyşynyň bardygy arkaly ykrar edildi. Rim, Millerit taryhynda edişi ýaly, üçünji perişdäniň öňe barýan nurunyň görnüşini berkarar etdi. Millerit taryhynda butparazlyk bilen papalyk mukaddes ýeri we goşuny depelän güýçlerdir diýen düşünje, Milleriň öz pygamberçilik düşüňjeleriniň “ählisini” gurup çykan hakykat çarçuwasyna öwrüldi. Daniýel on birinji bapdaky soňky alty aýat, Future for America guramasynyň ähli pygamberçilik ulanylyşlaryny onuň üstünde guran bir hakykat çarçuwasyny berkarar etdi. Şol çarçuwa dünýäni Armageddona alyp barýan aňdaryň, wagşy haýwanyň we galp pygamberiň üç haraplaýjy güýjünden ybaratdyr.

Şol çarçuwa butparaz Rimiň, onuň yzyndan bolsa papalyk Rimiň häzirki zaman Rimi bellenyňan iki şaýatlygy üpjün edýändigini, hem-de häzirki zaman Rimiň ruhçulygyň aždahasy (Birleşen Milletler Guramasy), katoliklik haýwany (papalyk) we dinden çykan protestantizmiň ýalan pygamberiniň (Amerikanyň Birleşen Ştatlary) üç esse birleşmesidigini ykrar etmäge esaslanýar. Şol çarçuwa pygamberligiň üç esse ulanylyşy hökmünde biziň tarapyndan kesgitleňýär. Indiki makalalarda ykrar edilen pygamberligiň dürli üç esse ulanylyşlaryny, hem-de üç perişdäniň öňe gidýän nurunyň çarçuwasyny emele getirýän şol ulanylyşlary ara alyp maslahatlaşarys.

Biz häzirki Rimiň syýasy we dini gurluşyny kesgitleýän, uýamyz Waýtyň bolsa ony buhanaçylyk we döwletçilik diýip atlandyran Rimiň üç görnüşde ýüze çykmagynyň üç gat ulanylyşyna serederis. Ol gurluş, butparaz Rimiň pygamberlik häsiýetlerini papalyk Rimiň pygamberlik häsiýetleri bilen birleşdirip, häzirki Rimdäki şol häsiýetleri kesgitlemek we berkitmek maksady bilen ykrar edilýär.

Biz Hudaýyň ybadathanasynda oturyp, özüniň Hudaýdygyny yglan edýän günä adamsynyň tekepbirligini görkezýän, Nymrot, Nebukadnesar we Belşasar arkaly şekillendirilen Wawilonyň üç görnüşli ýüze çykyşynyň üç gatly ulanylyşyna serederis; Işaya muny “tekepbir Aşurly” diýip atlandyrdy. Injil pygamberliginiň bir temasy bolan papalyk tekepbirligi, häzirki zaman Wawilonyň häsiýetlerini kesgitlemek we berkitmek maksady bilen Babeliň pygamberlik aýratynlyklaryny Wawilonyň pygamberlik aýratynlyklary bilen bir ýere getirmek arkaly tanalýar.

Biz ahyrky günlerde “çölde gygyryp duran sesi” kesgitleýän, Ylýas we Çokundyryjy Ýahýa arkaly görkezilen Ylýasyň üç görnüşde ýüze çykyşynyň üç gatly ulanylyşyna serederis. Ahyrky günlerde çölde gygyryp duran ses, bir herekete deň bolan aýratyn bir garawuly aňladýar we başlangyjy hem soňy meňzeş bolan bir hereketiň içindäki goşa şaýady kesgitleýär. Bize birinji we ikinji perişdesiz üçünji perişdäniň bolup bilmejekdigi habar berilýär; şonuň üçin, bir derejede, birinji perişdäniň hereketini üçünji perişdäniň hereketinden aýyrmak mümkin däl, we iki hereket hem Ylýas we Çokundyryjy Ýahýa arkaly nusgalanan bir garawul tarapyndan görkezilýär.

“Biz galam we ses arkaly şol yglany ýaňlandyrmalydyrys, olaryň tertibini hem-de bizi üçünji perişdäniň habaryna getirýän pygamberlikleriň ulanylyşyny görkezmelidiris. Birinjisiz we ikinjisiz üçünji bolup bilmez. Bu habarlary biz dünýä neşirler arkaly, wagyzlar arkaly bermelidiris, pygamberlik taryhynyň ugrunda bolup geçen zatlary hem-de boljak zatlary görkezmelidiris.” Selected Messages, book 2, 105.

Biz Ahynam Ähtiniň Habaryçysynyň Öz ybadathanasyna birden gelmegi üçin ýoly taýýarlaýan habaryçynyň üç görnüşli ýüze çykmagynyň üç gatly ulanylyşyna serederis; bu ýagdaý Ýahýa Çokundyryjy we William Miller arkaly şekillendirilendir. In soňky garawul pygamberligiň bir temasydyr; ol Ýahýa Çokundyryjynyň we William Milleriň pygamberlik aýratynlyklaryny bilelikde getirip, Malaky kitabyň üçünji babynyň in soňky amala aşyşyny kesgitlemek arkaly ykrar edilýär.

Ine, Men Öz ýolumy taýyn etsin diýip, Öz habarçymy ibererin; we siziň gözleýän Rebbiňiz, hatda siziň lezzet alýan ähtiniň habarçysy hem, duýdansyz Öz ybadathanasyna geler: ine, Ol geler, diýip Hökmürowan Reb aýdýar. Malaky 3:1.

Ylhamyň üç görnüşiniň üç gatly ulanylyşyna serederis; olar Ylham kitabynyň sekizinji we dokuzynjy baplarynda beýan edilen birinji we ikinji hasratlaryň Yslam barada pygamberlik häsiýetleri arkaly görkezilýär we şol häsiýetler Ylham kitabynyň onunjy we on birinji baplarynda tanadylýan üçünji Hasradyň Yslam baradaky pygamberlik häsiýetlerini kesgitleýär.

Bu zatlary indiki makalada dowam etdireris.

“Hiç kimsenin sizin yerinize akıl yürütmesine, hiç kimsenin sizin düşünmenizi, araştırmanızı ve dua etmenizi üstlenmesine izin vermeyin. Bugün yüreğimize almamız gereken talimat budur. Birçoğunuz, Tanrı’nın egemenliğinin ve İsa Mesih’in değerli hazinesinin elinizde tuttuğunuz Kutsal Kitap’ta bulunduğuna ikna olmuş durumdasınız. Yeryüzüne ait hiçbir hazinenin zahmetli bir gayret olmaksızın elde edilemeyeceğini biliyorsunuz. O hâlde, Kutsal Yazılar’ı özenle araştırmadan Tanrı sözünün hazinelerini anlamayı niçin bekleyesiniz?”

Mukaddes Kitaby okamak yerlikli hem dogrudyr; emma siziň borjuňyz munuň bilen tamamlanmaýar; çünki onuň sahypalaryny özüňiz üçin içgin derňäp-öwrenmelisiňiz. Hudaý baradaky bilim, hakykatyň sap dănesini adamlar bilen Şeýtanyň hakykat taglymatlaryny ýoýup görkezmek üçin garyşdyran samanyndan aýryp biler ýaly, akyl zăhmetisiz, hikmet üçin edilen dogra-dileg-siz gazanylmaýar. Şeýtan we onuň adamdan bolan ýaranlary ýalňyşlygyň samanyny hakykatyň bugdaýyna garyşdyrmaga çalyşdylar. Biz gizlin hazynany yhlas bilen gözlemelidiris we adam oýlap tapyşlaryny ilahi buýruklardan aýryp biler ýaly, asmandan hikmet dilemelidiris. Gutulyş meýilnamasyna degişli beýik we gymmatly hakykatlary gözleýäne Mukaddes Ruh kömek eder. Men hemmelerin ünsüni Mukaddes Ýazgylary ýüzleý okamagyň ýeterlik dăldigi hakykatyna çekmek islărdim. Biz gözlemelidiris, bu bolsa sözüň ähli manylaryny iş ýüzünde ýerine ýetirmegi aňladýar. Magdançy altyn damarlaryny açmak üçin ýeri năhili hăwes bilen agdaryp-derňeýăn bolsa, siz hem Hudaýyň Sözüni, Şeýtanyň ençeme wagt bări adamdan gizlemăge jan eden gizlin hazynasy üçin, şonuň ýaly derňäp-öwrenmelisiňiz. Reb şeýle diýýär: “Kim Onuň erkini ýerine ýetirmegi islese, ol bu taglymatyň Hudaýdandygyny biler.” Ýahýa 7:17. Fundamentals of Christian Education, 307.